

De moeizame herwaardering van technische beroepen

Ondanks vele waardevolle projecten om jongeren warm te maken voor het technisch onderwijs, blijkt er toch nog een hele lange weg af te leggen. Van een kentering in de mentaliteit van jongeren en ouders is immers nog lang geen sprake. Dat was min of meer de ondertoon van een debat dat onlangs plaatsvond in een organisatie van de "Stichting Technoplus".

Met zijn stelling, dat er de afgelopen decennia weinig veranderd is in de perceptie over technische beroepen, zette Wilson Depriil (directeur-generaal van Agoraia Vlaanderen) meteen het debat op scherp. "We spreken hier overigens niet alleen over een Belgisch maar over een West-Europees probleem. Deze landen vormen de 'seniorite' van de wereld. Onze industrie is al dertig jaar bezig om zich beter te positioneren naar de jeugd toe, maar we moeten eerlijk zeggen dat dit mislukt is. Een belangrijke oorzaak daarvan is de manier van communiceren. Wij denken vanuit de leefwereld van 40-plussers, en dat sluit absoluut niet aan bij wat jongeren denken. Onze terminologie schiet compleet aan hen voorbij."

HAND IN EIGEN BOEZEM

Volgens Philippe Van den Bosch, afdelingshoofd public affairs bij Eandis, moet de industrie de hand in eigen boezem steken. "Wie wordt er bij saneringen het eerst getroffen? Precies: arbeiders en technisch geschoolden. Bij vele sluitingen - denk maar aan Renault en vele andere grote bedrijven - stonden de arbeiders op straat. Dat werkt ontmoedigend. Waarom zouden jongeren nog geloven in jobs die na verloop van tijd op de tocht komen te staan? Het bedrijfsleven eist (teveel) flexibiliteit van zijn werknemers, maar er zijn grenzen en die worden vaak overschreden."

Volgens Frank Vervaeke, operational director bij Randstad, bekijken heel wat ouders zich op de lonen van technisch geschoolden. "Hun

Een technologiewedstrijd voor leerlingen van technische scholen, vorig jaar in Gent. Ondanks een lawine aan initiatieven en organisaties om het imago van de technische opleidingen te verbeteren, blijven de vooroordelen van jongeren en ouders hardnekkig overeind. (foto: archief - CG)

lonen liggen vaak een stuk hoger dan voor werknemers met een algemene studierichting als achtergrond."

EÉN STATUUT VOOR ARBEIDERS EN BEDIENDEN

Voor Urbain Lavigne, afgevaardigd bestuurder van GO1 (het gemeenschapsonderwijs), ligt het probleem van de studiekeuze voor een stuk bij de ouders. "Het zijn zij die na de basisschool beslissen welke studierichting hun kind gaat volgen. De meeste ouders hebben een compleet verkeerde perceptie over de toe-

komstensen na het technisch onderwijs. Ik merk een zekere gelatenheid wanneer de keuze voor technisch onderwijs aan bod komt. Men gelooft er gewoonweg niet in. Dat heeft

in grote mate te maken met het verschillende statuut tussen arbeiders en bedienden. België is trouwens één van de enige landen in Europa waar dit onderscheid nog wordt gemaakt."

Agoria is ieder geval vragende partij voor een eengemaakt statuut. "Wij pleiten al langer voor de afschaffing van het dubbelstatuut. De werkegevers zeggen ja, maar het zijn vooral de interne spanningen bij de vakbonden die ervoor zorgen dat het voorstel geen kans krijgt," stelt Wilson De Pril.

Hoe kunnen jongeren van twaalf jaar voor het technisch onderwijs kiezen als ze niet weten wat technologie inhoudt, en wat de mogelijkheden ervan zijn? In dat kader pleit Urbain Lavigne voor nog meer "Proeftuinen Basisonderwijs", een concept dat sinds 2005 gepromoot wordt door minister Vandenbroucke. "In zo'n kwart van de eerste reeks 'Proeftuinen' worden kinderen al van in het basisonderwijs in contact gebracht met technologie, in de meest brede zin van het woord. Eénmaal vertrouwd met technologie kunnen kinderen een meer gefundeerde keuze maken." Een verlenging van deze proeftuinen is nu aan de orde. Overigens ligt bij de nieuwe reeks 'Proeftuinen' het accent op studie- en beroepskeuze en op werkplek-leren, twee cruciale acties binnen de "Competentieagenda".

GEEN TALENTEN VERSPILLEN

Voor Fons Leroy, gedelegeerd bestuurder VDAB, is het vooral zaak dat er geen talenten verloren gaan. "Heel wat sectoren op de arbeidsmarkt hebben een absoluut tekort aan medewerkers. Vriend is het dat momenteel 400 jongeren met een afgebroken opleiding in de voeding, en 700 jongeren die hun studies niet hebben afgemaakt in de richting mechatronica/elektronica, de weg niet vinden naar de arbeidsmarkt. In die mensen heeft de maatschappij geïnvesteerd, en de jongeren zelf hebben toch enige vaardigheden en competenties ontwikkeld. Waarom doet de industrie geen inspanningen om deze jongeren binnen te halen? Bedrijven moeten actiever inspelen op het aanwezige potentieel en geen kansen onbenut laten."

Bert Verbeke

Wilson De Pril (l.) van Agoraia met Frank Vervaeke van Randstad: "Onze industrie is al dertig jaar bezig om zich beter te positioneren naar de jeugd toe, maar we moeten eerlijk zeggen dat dit mislukt is. Een belangrijke oorzaak is de manier van communiceren: wij denken vanuit de leefwereld van 40-plussers, en dat sluit absoluut niet aan bij wat jongeren denken." (foto: BV)

Fons Leroy van de VDAB: "Bedrijven moeten actiever inspelen op het aanwezige potentieel en geen kansen onbenut laten." (foto: BV)

Een + voor techniek

Technoplus is een samenwerkingsverband tussen de bedrijven Buhmann, Decuninck, G+D Studiegroep Bontinck, Randstad, Eandis en het VKC aan de ene kant, en GO1 (Vlaams Gemeenschapsonderwijs) en het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen anderzijds. Bedoeling is, de broodnodige herwaardering en kwaliteitsverbetering van het (nijverheids)technisch en wetenschappelijk onderwijs te promoten. Dat gebeurt onder meer aan de hand van een wedstrijd: een jaarlijks initiatief waarbij laatstejaars een heel schooljaar lang een project uitwerken dat ze op het einde van hun studie verdedigen voor een vakjury. De wedstrijd richt zich tot laatstejaarsleerlingen uit nijverheidstechnische studierichtingen TSO en BSO, maar ook uit wetenschappelijke studierichtingen ASO en laatstejaars KSO. Met de prijzen hoopt men zo talentvolle leerlingen aan te moedigen een loopbaan in een technisch-wetenschappelijke richting op te bouwen, of een technische beroepskwalificatie te behalen. Maar de organisatoren hopen hiermee ook het belang en de complementariteit van techniek (TSO/BSO) en wetenschap (ASO) te benadrukken, en de samenwerking tussen deze onderwijsvormen en de industrie te bevorderen. In de wedstrijdjury zitten zowel vertegenwoordigers van het onderwijs als het bedrijfsleven. De juryleden worden afgevaardigd door de kernpartners van de stichting Technoplus.

STICHTING TECHNOLOGIE EN WETENSCHAPPEN

In hun project realiseren de leerlingen onder begeleiding van hun leerkrachten) een theoretische en praktische benadering in een zelfgekozen vakgebied, waarbij vooral nieuwe technologieën benadrukt worden. Samenwerking met andere onderwijsvormen en/of een bedrijf is een pluspunt, bij voorkeur met meerdere partners. Technologisch-innovatief denken is het belangrijkste criterium, naast aandacht voor kwaliteit, veiligheid, milieu en nieuwe technologieën en materialen. Deelnemende scholen ontvangen een bijdrage in de werkingskosten van 250 euro van Technoplus, dat de peterbedrijven stimuleert om ook voor dat bedrag te sponsoren.

TECHNO+ VZW

Intussen komt de klemtoon van de Technoplus-activiteiten meer en meer te liggen op samenwerking: tussen onderwijsvormen onderling en initiatiefnemers, die ook steeds meer nieuwe partners vinden. Scholen die willen deelnemen aan de Technoplus-wedstrijd van volgend schooljaar, kunnen contact opnemen met Gert Lauwaert van het Gemeenschapsonderwijs (Emilie Jacqmainlaan 20, 1000 Brussel, tel. 02.790.96.78, e-mail gert.lauwaert@go-1.be) of Guido Coeck van het provinciaal onderwijs (Boudewijnlaan 20-21, 1000 Brussel, tel. 02.514.19.00, e-mail guido.coeck@pov.be).